

Сайтът desebg.com публикува поредица посветена на една малко позната страна от живота на Тодор Живков – финансовите му придобивки по време на управлението му. В нея ще бъде отделено място, както на средствата, които той получава като партиен и държавен ръководител, така и от хонорари за издадените му съчинения. Ще бъде припомнена и системата на правоимащите от комунистическата върхушка, която той изгражда.

В [част 1](#) се разказва за получените от генералния секретар на БКП над 1,8 млн. лв. хонорари за издаваните от негово име трудове.

[Част 2](#) е посветена на механизма, по който Живков е придобил тези значителни средства.

[Част 3](#) разкрива подробности от „кухнята“ на подготовката и авторите на материалите, които лидерът на БКП чете от свое име, а впоследствие прибира и солидни хонорари при издаването им в томове събрани съчинения.

В [част 4](#) се публикуват разказа за последното 39-томно издание на Живковите „Събрани съчинения“ и признанията на бившия генерален секретар пред прокуратурата по дело №1 през 1990 г.

В [част 5](#) се разказва за заплатите, които Живков е получавал в качеството си на главсек, председател на Държавния съвет и народен представител.

В [част 6](#) ще откриете как Пето управление на ДС, известно повече като УБО, се е грижило за фамилията Живкови.

Текстът е част от книгата на разследващия журналист Христо Христов, [„Тодор Живков. Биография”](#) (2009). Той е единственият, работил с архива от над 100 тома по дело № 1 срещу Живков и дело № 4 за причините за икономическата катастрофа на БКП.

⋮

Действителният начин на живот на семейството на Тодор Живков по времето на неговото управление не може да бъде разбран без да се проследи системата на обслужването ѝ, изградена от УБО. Въпреки, че в своите „Мемоари” Тодор Живков се стреми да покаже, че е бил справедлив и строг баща и дядо, на практика е било напълно обратното – угаждал е на всички прищевки. Тук официалната политика на комунистическата власт, забраняваща западното влияние, е невалидна. Всичко, което искат децата му и внуците му е набавено. За желанията и нуждите на семейството се грижи армия от охранители, шофьори, лекари, медицински сестри, камериерки и гледачки, готвачи, келнери, домашни прислужници.

Тайно по 30 000 лева на „бедните” деца

След смъртта на Людмила Живкова Секретариатът на ЦК на БКП взима решение децата ѝ да бъдат подпомогнати финансово. Решението №177 от 26 февруари 1982 г. е за безвъзмездно отпускане на по 30 000 лева на Евгения Живкова и Тодор Славкови. Дългогодишният началник на Живковия кабинет Милко Балев посочва:

Тодор Живков – комунистът милионер. Част 6: Семейството под грижите на УБО

Написано от Христо Христов
Сряда, 08 Август 2012 09:13

„Решението е взето под емоционалното въздействие на смъртта на Людмила Живкова. От времето, когато съм в Секретариата на ЦК отпускането на суми в такива размери не е имало и аз поне не съм запознат с подобни случаи.“

На решението не е дадена публичност. То е известно единствено на малък кръг партийни лица.

Това не е всичко. Политбюро пък изменя секретното решение, отнасящо се до правоимащите и приема цялата издръжка на Живков да е за сметка на УБО, т.е. на държавния бюджет. Само за храна годишно разходите възлизат на над 16 000 лева. Тогавашният началник на УБО ген. Милушев посочва:

„По силата на едно от направените изменения на решение Б-13 от 1981 г. разходите на Тодор Живков и на членовете на семейството му се поемаха изцяло от УБО. По силата на това решение, всички направени разходи от Евгения Живкова, Владимир Живков и Тодор Славков се вписваха в личната партида на Тодор Живков, така че те не плащаха нищо.“

Валута с поръчка от УБО

Една от големите грижи на началника на УБО е как да се въведе някакъв ред във валутата, която Владимир Живков, Евгения и Тодор Славков теглят от управлението. Той свидетелства:

Написано от Христо Христов
Сряда, 08 Август 2012 09:13

„Редът“ беше такъв: идват при валутния касиер, казват му колко пари искат и той бръква в касата и им ги отброява. Понякога даже не си правеха труда да отиват при него. Позвъняваше някоя от лелките или управителката на вилата и нареждаше: „На Тошко да се донесат толкова и толкова долара“. Генерали и полковници изпълняваха заповеди на камериерките...

А децата харчеха нашироко. Почти всичко се купуваше с валута, малко от това, което употребяваха, беше българско. Подменяха се обзавеждане, вещите бързо им омръзваха – захвърляха ги и се сдобиваха с нови. На Евгения сметките не минаваха през мен, но от извършената ревизия се установи, че за времето от 1985 г. до 1989 г. включително тя беше направила покупки за около 70 000 лева в магазина „Рила“, значителна част от които бяха във валута.

Забраних на касиера да дава долари на Тодор Славков, тъй като той беше едва 15-годишен, но искаше значителни суми (100 – 150 долара), без да пита дядо си. Чувствах се длъжен въпреки риска да кажа на Тодор Живков: „Не разрешавайте толкова пари на това дете, той разполага с много за годините си.“

Ген. Милушев предлага на Живков ред за отпускане на сумата, който да минава през него, с което той се съгласява. Тримата обаче очевидно не харесват този начин и Тодор Славков се изхитрява и иска пари чрез сестра си Евгения. Когато генералът докладва за това на Живков той му отговоря с любимата си фраза „Виж там...“

Самият Живков обяснява, че съгласно решението на Политбюро само той има право на неограничено обменяне на валута, но се ограничавал. Членове на Политбюро, кандидат-членовете и секретарите на ЦК са разполагали с размер за закупуване на валута.

Личните партии на правоимашите

Друга важна забрана, която важи за цялата върхушка на правоимашите за правото на откриване на т.нар. „партиди“ в УБО за закупуване на валута и осигуряване на храна и всякакви други стоки, е пренебрегната по отношение на деца и внуците на Живков,

Написано от Христо Христов
Сряда, 08 Август 2012 09:13

както и на неговите най-близки роднини – сестра и племеннички. С тази може би най-висша привилегия според решението на Политбюро се ползват изключително само и единствено неговите членове и кандидат-членовете на бившето партийно ръководство и членовете на ЦК. По силата на тази привилегия членовете и кандидат-членовете на Политбюро могат да обслужват своите семейства, но техните членове нямат право на подобни сметки в УБО. Самият Тодор Живков потвърждава това:

„Лични партиди в УБО за осигуряване с валута, с храна, с други стоки могат да имат само членове на Политбюро на ЦК, кандидат-членове и секретарите на ЦК. Членовете на семействата им нямат право на лични партиди, да обменят валута, да правят покупки на стоки от свои партиди. □ Що се отнася до мен и моето семейство само аз съм имал партида и от нея естествено съм купувал всичко за сина и дъщерята и т.н.

Нито синът ми Владимир, нито внучката ми Евгения са имали право на самостоятелни партиди в УБО. Всичко става чрез моята партида. Специално за сина ми Владимир аз се бях договорил с ген. Милушев за следното: Владимир да ползва моята партида, но да си плаща, защото вече работеше. За други членове на моето семейство изобщо не е ставало въпрос да имат свои партиди и не може да става, защото не е редно. □ Откъде накъде?”

Твърдението му, че неговите близки и роднини нямат сметки в УБО се оказва непълно невярно. Ето какво отговаря бившият генерален секретар на БКП през 1990 г., когато прокуратурата му цитира доказателствата за техните партиди по дело №1 срещу него

Написано от Христо Христов
Сряда, 08 Август 2012 09:13

за злоупотреба с власт и правомощия. Първо е разкрита истината за неговите роднини.

ПРОКУРОР: Представям ви справка-извлечение от партида на Цветанка Маркова по сметка 347 „Клиенти по лични сметки за периода 1985-1989 г.“ Това извлечение е направено при финансовата ревизия на УБО и е от личната партида на Маркова, вашата сестра. На какво основание е имала лична партида и на какво основание е ставало плащането?

ЖИВКОВ: За първи път чувам това. До днес не съм знаел, че тя има лична партида. С мен никой не е съгласувал това. Не е редно тя да има такава партида. Това е нарушение и аз не знам кой го е направил. Вероятно някой от УБО им се е нагаждал. Изненадан съм!

ПРОКУРОР: Представям ви справка-извлечение от партидата на Христина Маркова по сметка 347 „Клиенти по лични сметки за периода 1985-1989 г.“, направена при финансовата ревизия на УБО. Обяснете на какво основание на Христина Маркова е открита лична партида?

ЖИВКОВ: Това е по-малката дъщеря на сестра ми Цветана. Също за първи път чувам, че е имала лична партида. Това е незаконно и е нарушение. Ето, виждате ли какво са допуснали пак да ми се нагаждат! Христина не е идвала при мен да ме моли за партида. Всичко това е станало без мое знание и съгласие и трябва да отговарят тези, които са го допуснали. И нея сигурно са я познавали началниците на УБО.

ПРОКУРОР: Представям ви справка-извлечение от партидата на Яна Маркова по сметка 347 „Клиенти по лични сметки за периода 1985-1989 г.“, направена при финансовата ревизия на УБО. Обяснете на какво основание на Яна Маркова е открита лична партида?

ЖИВКОВ: И тук за моята племенница мога да дам същия отговор, както за партидите на сестра ми и другата ми племенница. Не съм знаел и никой не ме е уведомил за това.”

В УБО лични партиди имат и сина му и внучката му Евгения. Живков се опитва да хитрува и по отношение на тях.

ЖИВКОВ: Не съм нареждал да се открият лични партиди на сина ми Владимир и на внучката ми Евгения.

ПРОКУРОР: Представям ви справка-извлечение от партидата на Евгения Тодорова Живкова по сметка 346 „Клиенти по лични сметки за периода 1985-1989“, направена при финансовата ревизия на УБО. Обяснете?

ЖИВКОВ: Всичко, което чета в нейната партида аз съм го плащал. Тя няма пари за тази работа. Аз не знам, защо тя има лична партида в УБО. Това си е вътрешна работа на УБО. Дали ще бъде Тодор Живков отделно, дали Евгения Живкова, няма значение, важното е, че аз съм плащал. Евгения е моя внучка. Макар и пълнолетна е живяла при мен и съм ѝ плащал разходите. Тя трябва да е получавала валута по моя контингент. Нямам право за мои роднини да тегля валута. Но считам, че с Евгения и Владимир сме били едно семейство, докато те се ожениха.”

Главният счетоводител на УБО признава

Установеното от ревизията на УБО се потвърждава и от главния счетоводител на управление, който е свидетел на установената от Живков практика за обслужване на семейството му. Георги Георгиев посочва:

„Владимир и Евгения Живкови като малки ползваха обслужванията като членове на семействата на Тодор Живков и Людмила Живкова. Впоследствие, когато надхвърлиха необходимата възраст и се обособиха като отделни семейства тази практика беше продължена, като началникът на УБО се разпореди обслужването да продължи за двамата без никакво ограничение. Така беше и при ген. Кашев, така беше и при ген. Милушев.

Тодор Живков – комунистът милионер. Част 6: Семейството под грижите на УБО

Написано от Христо Христов
Сряда, 08 Август 2012 09:13

До смъртта на Людмила Живкова, Иван Славков и сина им Тодор Славков се ползваха от партията на Людмила Живкова като членове на семейството ѝ. След нейната смърт известен период от време, около четири години Иван Славков продължи да има партия в УБО и ползваше услугите, които ние извършвахме. През 1985-1986 г. беше разпоредено от началника на УБО ген. Кашев да се спре обслужването на Иван Славков и закрие партията, което беше и направено.

Тодор Славков не е имал лична партия в УБО. След смъртта на майка му и докато баща му имаше партия при нас, разходите му се отнасяха там. След като беше закрита партията на Иван Славков, различните видове доставки и услуги, правени от Тодор Славков бяха отнасяни към партията на Тодор Живков по разпореждане на началника на УБО. Беше му внесен японски мотор, видеоапаратура и друга техника.”

От неудобство Живков е принуден да направи признанието пред прокуратурата:

„Разбирам много добре, че нито Евгения, нито Владимир, а най-малко Иван Славков могат и трябва да имат лични партии в УБО. Изненадан съм. Но вчера за първи път чух, че имат лични партии. Това е неправилно. Пред мен никой от тях не е споделял, че има лични партии и е купувал валута. Сами са се оправяли с това нещо.”

Обслужването зад граница

Ето кой поема и обслужването на внуците на Живков, когато те пътуват зад граница.

Главният финансист на УБО Георги Георгиев дава пример с Евгения Живкова:

„Във всички случаи, когато Евгения Живкова е пътувала в чужбина и е правила разходи в съответната страна, те са били финансирани от нашите посолства или представителства. След завръщането ѝ от МВНР ни изпращаха разходните документи, а ние възстановявахме сумите чрез съответната валута чрез външно министерство. Размерът на тези разходи ние отразявахме в личната партида на Евгения Живкова, която ги заплащаше в лева. Между 1986-1988 г. Евгения Живкова беше за по-дълъг период от време в Англия заедно с дъщерята на Пенчо Кубадински за изучаване на език. Всички разходи по пребиваването ѝ бяха направени за сметка на УБО във валута, а разплатени в лева.“

Вилите на Владко и Жени

Грижа на УБО става и желанието на Владимир и Евгения Живкови да имат собствени вили. И то не къде да е, а в специален район в Бояна. Тодор Живков нарушава още едно от партийните забрани. За угаждането на сина и внучката обаче той няма не може да бъде спряно от никого. Началникът на УБО ген. Георги Милушев обяснява:

„Вилите на Владимир Живков и Евгения Живкова, възлизащи на стойност 175 000 и 150 000 лева, се строяха от УБО. Неправилно е в зоните, предоставени на УБО да се строят частни вили. Тодор Живков не разрешаваше строежа на такива частни вили. Дори Милко Балев и Димитър Станишев неколккратно са искали разрешение за такъв строеж, но не получиха съгласие. Беше дадено такова разрешение на Чудомир Александров, но по-късно то отпадна.“

Тодор Живков заплаща изцяло вилата на Евгения и половината от Владимировата, оставя обзавеждането за тяхна сметка. Отделно Владимир и Евгения стават притежатели на апартаменти, които струват над 80 – 90 000 лева.

Владимир и Евгения Живкова се оказват претенциозни „клиенти“ на УБО. Ето в какво, според признанията на ген. Милушев, са се изразявали те:

„Претенциите на Владимир и Евгения към току-що завършените им вили нямаха край. И което беше най-досадното – първоначалните им заявки непрекъснато се променяха. След като с поръчки по каталог по-голямата част от обзавеждането се достави от западноевропейските страни, се появяваха нови претенции. Двамата искаха и най-елементарните и всекидневни вещи за бита – дюшеци, възглавници, спално бельо, тенджери и други домакински съдове – също да бъдат вносни. Бяха командировани двама служители от УБО, които докараха два лекотоварни автомобила, пълни с покъщнина. Наистина спрямо децата си Тодор Живков бе много мек и отстъпчив. И трудно приемаше истината за тях.“

СЛЕДВА: Системата на правоимащите